

"לדורות"

סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל

שאלון לרישום קורות ניצולי השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית וחינוכית. אוסף הסיפורים מפורסם באתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם משפחה: שרף	שם פרטי: צבי
---------------	--------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה

במידה והשאלה אינה נוגעת אלייך, אין צורך לענות עליה

שם משפחה איתו נולדתי: שרף		בלועזית: SCHARF
שם פרטי איתו נולדתי: צבי, הנץ		בלועזית: TZVI
עיר לידה: קרנוב		בלועזית: KRNOV
שם פרטי ושם משפחה של האב: גרי הרמן שרף		שם פרטי ושם נעורים של האם:
מקום מגורים קבוע לפני המלחמה: בוקובינה		בלועזית: BUCOVINA
השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה: (יסודי, תיכון, אוניברסיטה, ישיבה)		מקצוע לפני המלחמה: (תלמיד, סנדלר, מורה)
מקומות מגורים בתקופת המלחמה: (שם העיר או האזור ושם הארץ)		
במידה והיית בגטו, ציין את שמו		בלועזית:
במידה והיית במחנה עבודה או מחנה ריכוז, ציין את שמו		בלועזית: Transnistria
המקום בו נודע לך כי הנך אדם חופשי:		תאריך השחרור: 1944
במידה והיית במחנה עקורים ציין את שמו (מחנות פליטים שהוקמו לאחר המלחמה בעיקר באוסטריה, גרמניה ואיטליה) ווינה, אוסטריה		ציין מקום אליו חזרת לאחר השחרור
במידה והיית במחנות מעצר בקפריסין, ציין ממתן עד מתי		שנת עליה: 1950
		במידה ועלית באנייה, ציין את שמה: קוממיות

נא ספרי/י על קורותיך לפני ובזמן המלחמה

(גירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים במחתרת, השתתפות בבריחה או בהתנגדות, האנשים שהיו בסביבתך בגטו או במסתור, במי נעזרת או אולי למי עזרת):

נולדתי ב-1935 בעיירה קרנוב בצ'כיה. אבא היה סוכן ביטוח גדול באזור, ולאמא היתה חנות פרחים. הייתי הבן הבכור במשפחה, ובשנת 1938 נולד אחי רובי. מיד עם התחלת ליל בדולח החליטו הוריי לעזוב את צ'כיה מזרחה לכיוון רומניה, מפני שלאבי הייתה אזרחות רומנית והייתה לו שם משפחה גדולה. נסענו עם הרכבת לעיר בוקובינה ברומניה. שכרנו שם בית, ואבא המשיך לעבוד כסוכן ביטוח ואמא פתחה חנות לכובעים. למשפחה היו נכסים רבים כולל טחנת רוח ומחסני עצים למנסרות. אני נשלחתי ללמוד ב"חיידר" וחיינו חיים נוחים ושקטים עד שנת 1941.

רומניה הצטרפה לציר הגרמני בשנת 1941, ובחודש ספטמבר גירשו את כל היהודים מבוקובינה לטרנסניסטריה (חבל ארץ בדרום מערב אוקראינה, שנמסרה לרומנים כגמול על השתתפותה של רומניה במלחמה נגד ברית המועצות). שם האזור ניתן על ידי היטלר, לאחר שנכבש בידי הגרמנים והרומנים בקיץ 1941. נסענו לשם ברכבות משא של בהמות ללא פתחי אוורור. חלק מהמעבר עשינו בהליכה רגלית במשך שבועות. הקושי היה גדול מאד, אני הייתי אז בן 7 ואחי הקטן בן 4. ההליכה הייתה קשה, ואני זוכר שלאורך הדרך החיילים הגרמנים והרומנים היו יורים באותם אנשים שלא היו יכולים ללכת. הם השאירו את הנהרגים בצידי הכביש. אלו היו מראות קשים מאוד.

עברנו את נהר הדניסטר, נהר העובר בגבול שבין רומניה לאוקראינה, וכל העובר לחלק זה דינו היה מיתה. זה היה מקום ללא היגיינה מינימאלית, והיו שם הרבה מחלות שונות ומשונות. אנשים מתו מרעב ומצמא, והתושבים המקומיים היו רודים והורגים את היהודים.

אנחנו גרנו בחדר אחד עם משפחה נוספת בעיירה שרגורוד. זו הייתה עיירה יהודית מפוארת שכמובן נספתה כולה בשואה. באותה עיירה היתה טחנת קמח גדולה שהיתה בנייה גרמנית. אימי הייתה גרמנית במקור, ודיברה את השפה בצורה מדויקת. היא מצאה חן בעיני מנהל הטחנה, ובזכות זה היה ניתן לה שאריות של קמח או שאריות של סחית של שמן חמניות, וכך הצלחנו להתקיים. בנוסף, היו לנו קרובי משפחה שנשארו בחלק הקומוניסטי של רומניה, והם שלחו לנו חבילות מזון כדי להתקיים. אבא שלי היה מחלק את החבילות לכל משפחה, באופן יחסי לפי גודלה.

לאחר תקופה מסוימת אבא הלך להלחם לצד הפרטיזנים, ולא ראינו אותו במשך כשנה.

אנא ספרי/י על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ (השחרור וחזרתך הביתה, חיך אחרי המלחמה, העפלה/ עליה):

המחנה שוחרר בשנת 1944, עם כניסת הצבא האדום. בעקבות הצבא, חזרנו מיד לרומניה, ולאחר מכן חזרנו לצ'כיה. גרנו תקופה מסוימת בבית של סבא וסבתא מצד אימא, אבל לאחר תקופה ביתם של סבא וסבתא נשרף, ואז קיבלנו דירה בעיר פרוידנטל שבצפון צ'כיה. התגוררנו שם שנתיים, עד 1946, ואז החלטנו לעבור לווינה, משום ששם היה מרכז הפליטים של כל יהודי מזרח אירופה. שיכנו אותנו במרכז פליטים לניצולי שואה ליד בית הכנסת ההרוס, וזה היה המראה שראינו מהחלון החדר שבו שהינו.

בחודש דצמבר באותה השנה, הלכתי עם אבי על הגשר שמחבר למרכז ווינה. הרכבת עוברת על גשר זה ואבי רצה לקפוץ על הרכבת בזמן נסיעתה. (באותה התקופה כך זה היה נהוג, לקפוץ על הרכבת בזמן שהיא מאיטה בעיקול.) אבי קפץ ראשון, אבל הוא החליק מול עיני ונהרג במקום. חשבתי לעצמי, איך זה שעברנו את כל תלאות המלחמה, ואחרי כל זה, זה מה שהייתי צריך לראות מול עיני.

אבי נקבר בווינה בבית קברות היהודי. אימי היתה אז בחודש השביעי להריונה, ובפברואר 1948 נולד אחי הקטן. אחי נשא את שמו של אבי-גרי הרמן שרף, ואני שהייתי הבכור במשפחה, צריך הייתי לדאוג לכולם ולתינוק הקטן. אבי הכין לפני מותו מסמכים כדי להגר לאוסטרליה, אך כתוצאה ממותו השתנתה התוכנית.

באותה תקופה היה בווינה אדם יקר בשם "נתן שוולב". נתן היה משליחי הסוכנות היהודית ומראשי מארגני הסוכנות בג'נבה שוויץ. הוא גם היה הנציג הקונגרס הציוני ב-1938, ומשום תפקיד זה הזניח חייו האישיים ואת משפחתו אשר בקיבוץ חולדה בישראל, כדי לעזור להצלת יהודים. עם פרוץ המלחמה עזב לגמרי את בתו הקטנה דליה, שהיתה אז בת 9 ויתומה מאם, ונשאר באירופה כל זמן המלחמה. ב-1948 לקח נתן את בתו דליה לג'נבה, כדי לארגן עלייה של נוער לישראל. חצי שנה לאחר מכן העבירו אותו לווינה, כי היה שם מרכז פליטים לשם עלייתם של הנוער לארץ. דליה היתה בת 14 באותו זמן, והחלה להדריך בתנועת הנוער "גורדוניה", וללמד שם עברית וריקודי עם. גם אני השתתפתי באותה תנועת נוער.

בשנת 1950 כשדליה היתה בת 15, היא החליטה לחזור לקיבוץ חולדה בישראל, ויחד איתה עלו 20 בני נוער ניצולי שואה, ואני הייתי ביניהם.

נא ספרי/י על חייך בארץ

(תחושותיך בעת עלייתך ארצה, פעילותך הציבורית או התרבותית, המשפחה שהקמת, המסר שברצונך להעביר לדורות הבאים):

עלינו ארצה באוניה ששמה "קוממיות", והגענו לנמל חיפה. משם עברנו למחנה הקליטה "אחוזה", ושהינו שם תקופה קצרה. לאחר מכן עברנו עם כל הקבוצה לקיבוץ חולדה. הקבוצה עבדה חצי יום ולמדה חצי יום, והשתלבנו בצורה מאוד יפה עם נוער הקיבוץ. אני התאהבתי בדליה המדריכה, ולמרות התחרות הקשה זכיתי בליבה. בשנת 1953 התגייסנו יחד לנח"ל כגרעין של התנועה המאוחדת ועשינו יחד טירונות 3 חודשים. סיימנו בשנת 1954, וחזרנו הביתה לחולדה, ואז הצעתי לדליה נישואים. אנחנו חיים ביחד בקיבוץ חולדה עד היום, ויש לנו 4 ילדים, 14 נכדים, ונינה אחת.

ראיון: דוד פבר

קיבוץ חולדה, יוני 2013